

Foto: Anemoner projectors, Wikimedia Commons.

HONUNGSSKIVLING

Armillaria

Inom släktet Armillaria finns det flera arter som alla kallas honungsskivling. Den mest aggressiva är (A. mellea s. lat.). Svampen är en aggressiv vitrötesvamp* och kan angripa allt från stora träd till perenner som rabarber. Det finns minst fem olika Armillaria-arter i Norden som inte går att skilja åt utan DNA-analys. Alla är mer eller mindre aggressiva.

Oavsett vilken av arterna det är som uppträder i trädgården ska man se svampen som en allvarlig skadegörare och agera utefter det. Honungsskivling är väldigt långlivad när den väl har etablerat sig. I Michigan, USA, har man hittat ett honungsskivlingsmycel som uppskattas till att vara 15 hektar stort och väga cirka 10 ton. Det mycelet är cirka 1500 år gammalt.

Skadebild

Första symtomet på angrepp av honungsskivling är vanligen döende träd och buskar. Kronorna glesnar och toppgrenar dör. Vid marken runt de döende stammarna eller stubbarna brukar det på sensommaren–hösten växa fram svampar som kan utsöndra en söt honungslignande doft. Svamparna kan variera i färg från honungsfärg till nästan brun. De har tydliga

skivor på undersidorna som ibland kan gå ända ner på foten. Ofta uppträder de i täta grupper. Under barken på angripna växter kan man se vitt solfjäderformat mycel som ofta har en kraftig svampdoft. Och när angreppet har gått längre ser man tydliga svarta skosnörelignande mycelsträngar, rhizomorfer.

Spridning

Svampkropparna skjuter ut mängder av sporer på hösten som sprids med vinden. Sporerne etablerar sig på död eller döende ved. När svampens mycel vuxit till bildas de skosnörelika rhizomorferna som växer ut i marken och kan angripa trädrötter i närheten. De kan växa in genom oskadad rotbark och döda veden innanför barken. Honungsskivlingens mycel kan också spridas mellan växter vid direkt rotkontakt.

* Vitrötesvampar är svampar som lever på död ved. De har förmåga att bryta ner alla delarna i veden.

MOTSTÅNSKRAFTIGA VÄXTER

Mer motståndskraftiga växter utifrån RHS växtlista som baserar sig på rapporterade fall mellan 1996 och 2020.

🌐 Komplet listan kan läsas på: <https://www.rhs.org.uk/advice/pdfs/honey-fungus-host-list.pdf>.

Träd

Ailanthus, Gudaträd (invasiv)
Catalpa, Katalpa
Diospyros, Kaki
Ginkgo, Tempelträd
Morus, Mullbär
Olea, Olivträd
Pyrus, Päron
Zelkova, Zelkova

Buskar och halvbuskar

Bambusa, Bambu
Callicarpa, Glasbär
Calycanthus, Kryddbuske
Camellia, Kamelia
Chaenomeles, Kvitten
Clerodendrum, Klerodendrum
Convolvulus, Vinda
Cotinus, Perukbuske

Daphne, Tibast
Exochorda, Pärlbuske
Fuschia, Fuschia
Hibiscus, Hibiskus
Hydrangea, Hortensia
Hypericum, Hypericum
Jasminum, Jasmin
Kerria, Kerria
Lavandula, Lavendel
Lonicera, Try
Morus, Mullbär
Nerium, Nerium
Philadelphus, Schersmin
Punica, Granatäpple
Rhamnus, Getapel
Rubus, Hallon, Björnbär
Symphoricarpos, Snöbär
Tamarix, Tamarix
Vaccinium, Blåbär, tranbär, lingon

Vintergröna växter

Buxus, Buxbom
Calluna, Ljung
Cryptomeria, Kryptomeria
Erica, Ljung
Hedera, Murgröna
Laurus, Lager
Nandina, Nandina
Pieris, Buskrosling
Taxus, Idegran

Klängväxter

Akebia, Akebia
Clematis, Klematis
Hydrangea, Klätterhortensia
Jasminium, Jasmin
Lonicera, Kaprifol
Passiflora, Passionsblomma
Wisteria, Blåregn

VÄXTER SOM OFTA ANGRIPS

Träd

Acer, Lönn
Cercidiphyllum, Katsura
Juglans, Valnöt
Laburnum, Gullregn
Liquidambar, Ambraträd
Quercus, Ek
Salix, Vide/sälg
Sorbus, Rönn

Buskar och halvbuskar

Cotoneaster, Oxbär
Forsythia, Forsythia
Ligustrum, Liguster
Syringa, Bondsyren
Viburnum, Olvon
Weigela, Trädgårdsprakttry

Vintergröna växter

Cedrus, Ceder
Metasequoia, Sumpcypress
Thuja, Thuja

Klängväxter

Parthenocissus, Vildvin

Honungsskivlingen bildar svarta kosnörelignande mycelsträngar som kallas rhizomorfer. Foto: Henrik Bodin.

Honungsskivlingens fruktkroppar (svampar) växer fram under hösten. Foto: AnemoneProjectors, Wikimedia Commons.

Förebyggande åtgärder

Växter som trivs och är i bra tillväxt har större förmåga att stå emot svampangrepp. Några åtgärder som gynnar träd och buskar är öppna jordspeglar i storlek med kronorna. Mulcha (tillföra organiskt material på jordytan) regelbundet för att förse jorden med nytt organiskt material. Jorden ska vara väl-dränerad så det inte blir stillastående vatten kring växtrötterna. Vid behov, vattna på våren och försommaren för att upprätthålla en god tillväxt. Undvik att skada rötterna på träd och buskar genom att låta bli djupare jordbearbetningar under kronorna.

Åtgärder vid angrepp

Sanera bort döende stubbar och grova rötter då dessa ger energi åt svampmycelet. Bearbeta jorden och sönderdela rhizomorferna. Då blir de försvagade och får svårare att infektera växtrötter. Se till att de växter som finns kvar trivs och mår bra och att jorden är biologiskt aktiv. Blanda ner nyttsvampen *Trichoderma* i jorden. Mycel av *Trichoderma* har i laborietest visat sig kunna hämma och även döda honungsskivlingsmycel. Välj nya växter som är så motståndskraftiga som möjligt.

Litteratur

- Danell, E. Utan årtal. *Häfte om rötsvampar*. Hvilan Utbildning.
- Rees, H.J. m.fl. 2021. *Identification of native endophytic Trichoderma spp. for investigation of in vitro antagonism towards Armillaria mellea using synthetic- and plant-based substrates*. Oxford Academic Journal of Applied Microbiology Volume 131.
- Rees, H.J. m.fl. 2022. *Endophytic Trichoderma spp. can protect strawberry and privet plants from infection by the fungus Armillaria mellea*. PLoS ONE, 17:8.
- RHS Gardening Advice. 2021. *Honey fungus plant list*, <https://www.rhs.org.uk/advice/pdfs/honey-fungus-host-list.pdf> (hämtad 2023-09-15).
- Åkesson, I. 1995. *Honungsskivlingar – flera arter inom Armillaria*. SLU faktablad om växtskydd Trädgård nr 85.

Fritidsodlingens Riksorganisation

Ringvägen 9E, 118 23 Stockholm
Telefon 08-556 930 81, växel 08-556 930 80
www.for.se

© 2024 FOR informationsblad – Honungsskivling

Text: Henrik Bodin.

Om någon länk slutar fungera, kontakta radgivning@for.se